

Stereotypy

Anastacia Kurylo

Konsultant, Fortified Communication Consulting, USA

Znaczenie

Stereotypy polegają na kojarzeniu osób z danej grupy z jedną lub kilkoma cechami przypisanymi tej grupie. W procesach poznawczych stereotypy stanowią trwałe reprezentacje, które są funkcjonalne dla tych, którzy ich używają. Stereotypy są używane jako skrót, za pomocą którego opisuje się grupy w uproszczony, jednowymiarowy sposób, zarówno w kontaktach międzyludzkich, jak i w mediach. Chociaż badania nie potwierdzają zgodności stereotypów ze stanem rzeczywistym, ludzie wykorzystują je w procesie podejmowania decyzji, co staje się źródłem uprzedzeń i dyskryminacji. Gdy ludzie poznają się lepiej, stereotypy stają się mniej istotne.

Obszary zastosowań

Termin „stereotyp” został ukuty na początku XIX wieku przez Moriera w jego książce „Adventures of Hajji Baba of Ispahan”. Prawie 100 lat później Walter Lippmann spopularyzował współczesne użycie terminu w znaczeniu "obrazów w naszych głowach". Stereotypy są od dawna chętnie badane przez psychologów, którzy zwykle skupiają się na powodach ich formułowania. Badacze komunikacji, wraz z częścią psychologów i socjologów, koncentrują się natomiast na tym, jak stereotypy są tworzone, pielęgnowane i popularyzowane za pośrednictwem zarówno interakcji międzyludzkich, jak i mediów.

Miejsce w dialogu międzykulturowym

Z perspektywy poznawczej stereotypy wpływają na decyzje i zachowania, ponieważ są one schematami kierującymi interpretacją informacji.

Z perspektywy konstytutywnej te stereotypy, które są komunikowane pomagają w budowaniu tożsamości kulturowej. Biorąc pod uwagę obie perspektywy, stereotypy mogą integralnie i poza świadomością użytkownika wpływać na dialog międzykulturowy na niezliczone sposoby, w tym mogą zupełnie uniemożliwić uczestnikom zaangażowanie się w taki dialog.

Przestrzeń do dalszych badań

Stereotypy, które są komunikowane umożliwiają przekazywanie wiedzy z pokolenia na pokolenie i, w efekcie, jej odtworzenie w ramach danej kultury. Poprawność polityczna miała powstrzymać powielanie stereotypów, jednak nadal utrzymują się one w społeczeństwach. Dalsze kierunki badań obejmują to, jak komunikacja podtrzymuje istnienie stereotypów w kulturowej bazie wiedzy oraz w jaki sposób można wyjść poza myślenie stereotypami.

Źródła

- Hamilton, D. L., Sherman, S. J. & Ruvolo, C. M. (1990). Stereotype-based expectancies: Effects on information processing and social behavior. *Journal of Social Issues*, 46, 35-60.
- Hinton, P. R. (2000). Stereotypes, culture, and cognition: Psychology focus. Philadelphia, PA: Psychology Press.
- Kurylo, A. (2013). The communicated stereotype: From celebrity vilification to everyday talk. Lanham, MD: Lexington Books.

Tłumacz: Michał Bogucki